

Halden kommune Budsjett 2022



For de mange
- ikke for de få

Med dette dokumentet legger Sosialistisk Venstreparti fram sitt forslag til budsjett for Halden kommune 2022. Kommunedirektørens forslag til budsjett legges til grunn for SV sitt forslag. Dette forslaget framkommer som endringer/justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag.

Dette er et budsjett for 2022 som reflekterer behov for styrking av kommunedirektørens forslag både innen undervisningssektoren, helse- og mestringssektoren og sektor for samfunn/samskapning.

SV sitt budsjettforslag for 2022 bygger videre på budsjett 2021 som vektla å finne samsvar mellom reelle utgifter innen sektorene og vedtatt budsjett. Nettorammene er økt med **26,3** millioner i forhold til kommunedirektørens forslag for å oppnå balanse og forsvarlig drift innen de ulike sektorene.

Nærmere om ulike tiltak, investeringer og verbalpunkter i budsjettforslaget

Undervisning og oppvekst:

Barn og unge i Halden skal gis gode oppvekstsvilkår. Kommunale barnehager og grunnskolen i Halden skal sikre at alle barn får tilegnet seg kunnskaper og ferdigheter ut fra sine forutsetninger. Budsjett 2022 skal balansere kostnadene og utgiftsbehovene ved drift av de kommunale barnehagene/grunnskolen. Kommunalavdeling undervisning og oppvekst tilføres **11,3** millioner for å oppnå denne balansen.

Reduksjon på kr. 4,5 millioner i effektivisering reverseres. Reduksjon i bruk av assistenter på kr. 2,0 millioner reverseres. Nedleggelse av læringsteam miljøet på kr. 1,7 millioner reverseres. Kutt i undervisnings- og læremateriell på kr. 1. million reverseres. Kutt i administrativ ressurs barnehage settes til kr. 0,1 millioner.

Bjørklund og Karrestad barnehage samlokaliseres. Administrasjonen legger fram våren 2022 forslag til ny organisering, dimensjonering, lokalisering og drift av ny kommunal barnehage. Det avsettes kr. 10 mill. i investeringsbudsjettet 2022 for oppstart/utredning/utbygging av ny samlokalisert barnehage i området ved Karrestad barnehage.

Helse og mestring:

Halden kommune skal sikre gode tjenestetilbud overfor innbyggerne innen helse og mestring. Sektoren styrkes med **13,0** millioner.

Innsparingstiltak på kr. 3,7 millioner reverseres. Økt behov for hjemmesykepleie styrkes med 3 millioner. Økt drift til krisesenteret styrkes med kr. 1,3 millioner. Prosjekt heltid styrkes med 5 millioner.

Samfunn og samskapning

Barn og unge i Halden skal få tilbud om arenaer og møteplasser hvor ungdom og voksenpersoner sammen kan skape gode oppvekstmiljøer. Halden kommune skal sammen med frivillige/ulike lag og foreninger styrke samholdet og motvirke uønsket adferd blant ungdom. Det avsettes **2 mill.** til dette formålet.

Ungdomshuset tilføres 1 million til videreutvikling av tilbud overfor barn og unge. Det avsettes 1 million til ulike tiltak som kan fremme gode og trygge oppvekstsvilkår.

Rammejusteringer totalt i budsjett 2022:

| Nettorammer (millioner kroner) | Kommunedirektørens forslag | SV sitt forslag | Nye nettorammer |
|-----------------------------------|-------------------------------|--------------------|-----------------|
| Fellesområder | | | |
| Sentraladministrasjonen | 95 541 | | 95 541 |
| Undervisning/oppvekst | 745 987 | 11 300 | 757 287 |
| Helse og mestring | 679 142 | 13 000 | 692 142 |
| Teknisk | 98 461 | | 98 461 |
| Fellesfunksjoner | 27 895 | | 27 895 |
| VAR og havn | 0 | | |
| Samfunn/samskaping | 189 545 | 2 000 | 191 545 |
| Sum drift netto | 1 836 570 | 26 300 | 1 862 870 |

| Tiltak – drift (millioner kroner) | Budsjett 2022 | Øk.plan 2023 | Øk.plan 2024 | Øk.plan 2025 |
|--|---------------|--------------|--------------|--------------|
| Undervisning og oppvekst: | | | | |
| Reversering effektivitet | 4,5 | 4,5 | 4,5 | 4,5 |
| Reversering bruk av assistenter | 2,0 | 2,0 | 2,0 | 2,0 |
| Reversering nedleggelse læringsmiljøteam | 1,7 | 1,7 | 1,7 | 1,7 |
| Reversering nedleggelse Bjørklund barnehage | 1,3 | 1,3 | 1,3 | 1,3 |
| Reversering kutt læremateriell | 1,0 | 1,0 | 1,0 | 1,0 |
| Reversering adm. ressurs barnehage | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 |
| Helse og mestring: | | | | |
| Reversere sum innsparingstiltak | 3,7 | 3,7 | 3,7 | 3,7 |
| Økt behov hjemmesykepleie | 3,0 | 3,0 | 3,0 | 3,0 |
| Økt behov krisesenter | 1,3 | 1,3 | 1,3 | 1,3 |
| Økt behov prosjekt heltid | 5,0 | 5,0 | 5,0 | 5,0 |
| Samfunn og samskaping: | | | | |
| Økt satsing ungdomshuset | 1,0 | 1,0 | 1,0 | 1,0 |
| Økt satsing forebyggende arbeid blant ungdom | 1,0 | 1,0 | 1,0 | 1,0 |
| Teknisk: | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

Inntektssiden og øvrig inndekning/omprioriteringer i drift:

Konkrete forslag til inndekning av våre tiltak og endringer summert til **26,3** millioner kroner:

- Revidert statsbudsjett: **9 mill.**
- Disposisjonsfond: **12,3 mill.**
- Omdisponering fra administrasjonen: **3 mill.**
- Økt utbytte: **2 mill.**

Justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag – investering

| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|------------|------------|------|------|
| Samlokalisering Bjørklund/Karrestad barnehage | 10 000 000 | 0 | 0 | 0 |
| Utbedring, kvik-leire | 0 | 10 000 000 | | |

| §5-4 Bevilgningsoversikt drift (1A) | Regnskap 2020 | Oppr. budsjett 2021 | Budsjett 2022 |
|--|----------------------|------------------------|-----------------------|
| | -1 042 647 | | |
| Rammetilskudd | 112 | -1 017 540 000 | -1 038 811 585 |
| Inntekts- og formuesskatt | -771 295 073 | -825 126 000 | -857 963 896 |
| Eiendomsskatt | -68 469 680 | -88 941 140 | -93 200 000 |
| Andre generelle driftsinntekter | -39 578 960 | -3 950 000 | -2 850 000 |
| Sum generelle driftsinntekter | 825 | -1 935 557 140 | -1 992 825 481 |
| Korrigert sum bevilgninger drift, netto | 1 574 516 164 | 1 710 748 925 | 1 768 297 639 |
| Avskrivninger | 132 763 393 | 135 927 000 | 140 968 020 |
| Sum netto driftsutgifter | 1 707 279 557 | 1 846 675 925 | 1 909 265 659 |
| Brutto driftsresultat | -214 711 268 | -88 881 215 | -83 559 822 |
| Renteinntekter | -9 417 246 | -8 900 000 | -9 242 000 |
| Utbytter | -10 849 388 | 0 | -7 629 426 |
| Renteutgifter | 65 524 640 | 73 504 000 | 83 121 201 |
| Avdrag på lån | 120 624 876 | 124 807 000 | 93 469 000 |
| Netto finansutgifter | 165 882 882 | 189 411 000 | 159 718 775 |
| Motpost avskrivninger | -132 763 393 | -135 927 000 | -85 500 000 |
| Netto driftsresultat | -48 828 386 | -35 397 215 | -9 341 047 |
| Disponering eller dekning av netto driftsresultat | | | |
| Overføring til investering | 13 246 186 | 6 750 000 | 6 891 000 |
| Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond | 27 112 965 | -950 000 | 1 641 047 |
| Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond | 27 406 184 | 29 597 215 | 809 000 |
| Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet | -18 936 247 | 0 | 0 |
| Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat | 48 829 088 | 35 397 215 | 9 341 047 |
| Fremført til inndekning i senere år (merforbruk) | 0 | 0 | 0 |

| | Regnskap 2020 | Oppr. budsjett 2021 | Budsjett 2022 |
|--|------------------|------------------------|----------------------|
| §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B) | | | |
| Fellesområder | 373 838 | 0 | 0 |
| Sentraladministrasjon | 90 550 000 | 95 821 848 | 92 540 948 |
| Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst | 697 256 000 | 717 061 457 | 757 287 314 |
| Kommunalavdeling Helse og mestring | 668 784 000 | 669 769 183 | 692 141 984 |
| Kommunalavdeling Teknisk | 95 618 000 | 91 089 609 | 98 460 651 |
| Fellesfunksjoner | -17 668 308 | -27 614 773 | 27 894 632 |
| VAR og Havn | 0 | 0 | 0 |
| Samfunn og samskaping | 183 001 027 | 179 473 818 | 191 544 812 |
| | 1 717 914 | | |
| Sum bevilgninger drift, netto | 557 | 1 725 601 142 | 1 859 870 341 |

Herav:

| | | | |
|---|-------------|----------------------|----------------------|
| Avskrivninger | 132 763 393 | 135 927 421 | 140 968 020 |
| | -132 763 | | |
| Motpost avskrivninger | 393 | -135 927 000 | -85 500 000 |
| Netto renteutgifter og -inntekter | 10 570 000 | 13 862 278 | 34 393 635 |
| Avdrag på lån | 65 000 | 70 000 | 70 000 |
| Overføring til investering | 0 | 471 000 | 0 |
| Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond | 0 | -7 861 032 | 1 641 047 |
| Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond | 0 | 0 | 0 |
| | 1 574 516 | | |
| Korrigert sum bevilgninger drift, netto | 164 | 1 719 058 475 | 1 768 297 639 |

§5-5 Bevilgningsoversikt investering (2A)

Budsjett 2022

| | |
|---|--------------------|
| Investeringer i varige driftsmidler | 671 187 500 |
| Tilskudd til andres investeringer | 13 580 000 |
| Investeringer i aksjer og andeler i selskaper | 1 050 000 |
| Utlån av egne midler | 0 |
| Avdrag på lån | 0 |
| Sum investeringsutgifter | 683 817 500 |

| | |
|---|---------------------|
| Kompensasjon for merverdiavgift | -68 276 100 |
| Tilskudd fra andre | -95 000 000 |
| Salg av varige driftsmidler | -10 000 000 |
| Salg av finansielle anleggsmidler | 0 |
| Mottatte avdrag på utlån av egne midler | 0 |
| Bruk av lån | -494 600 400 |
| Sum investeringsinntekter | -665 876 500 |

| | |
|-----------------------------------|-------------|
| Videreutlån | 70 000 000 |
| Bruk av lån til videreutlån | -70 000 000 |
| Avdrag på lån til videreutlån | 22 000 000 |
| Mottatte avdrag på videreutlån | -22 000 000 |
| Netto utgifter videreutlån | 0 |

Overføring fra drift

-6 891 000

| | |
|--|--------------------|
| Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond | 0 |
| Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond | -11 050 000 |
| Dekning av tidligere års udekket beløp | 0 |
| Sum overføring fra drift og netto avsetninger | -17 941 000 |

Fremført til inndecking i senere år (udekket) 0

| §5-5 Bevilgningsoversikt investering (2B) | Regnskap 2020 | Oppr. budsjett 2021 | Budsjett 2022 |
|--|--------------------|---------------------|--------------------|
| Fellesområder | 34 445 914 | 500 000 | 185 000 000 |
| Sentraladministrasjon | 1 824 487 | 17 440 000 | 10 940 000 |
| Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst | 9 163 529 | 3 500 000 | 19 000 000 |
| Kommunalavdeling Helse og mestring | 6 413 758 | 22 650 000 | 35 150 000 |
| Kommunalavdeling Teknisk | 136 738 225 | 331 561 000 | 288 733 000 |
| VAR og Havn | 250 525 394 | 226 500 000 | 129 587 500 |
| Samfunn og samskaping | 10 609 168 | 1 800 000 | 2 777 000 |
| Org. oppsett mangler | -3 600 918 | 0 | 0 |
| Investeringer i varige driftsmidler | 446 119 556 | 603 951 000 | 671 187 500 |

Forslag til vedtak:

1. SV sitt forslag til budsjett for 2022 vedtas i henhold til § 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A), § 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B), § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A), § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B), § 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (B3)
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere ressursene innenfor hvert område i Sum bevilgninger drift, netto (1B). I tillegg gis Kommunedirektøren fullmakt til å justere budsjettet mellom områdene i Sum bevilgninger drift, netto (1B) når det gjelder justeringsbehov av teknisk karakter, og som ikke påvirker tjenestene eller tjenestetilbudet. Øvrige budsjettjusteringer mellom sektorene legges frem for formannskap og kommunestyre etter innstilling fra Kommunedirektøren.
3. Kommunedirektøren skal påse at rammer og vedtak følges opp og rapporterer kvartalsvis på sektorenes økonomi til hovedutvalg, formannskap og kommunestyre.
4. Formannskapet disponerer investeringsbudsjettet, innenfor tildelt ramme, i henhold til Bevilgningsoversikter - investering (2B).
5. Halden kirkelige fellelsråd gis et driftstilskudd på 13,36 mkr for 2022.
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån på til sammen 493,000 millioner kr. VAR-lån utgjør 129,588 millioner kr av den totale lånesummen. Lånene avdras med en vektet avdragstid sett opp mot objektenes levetid. Startlån utgjør 70 millioner kr av den totale lånesummen og tas opp i henhold til Husbankens retningslinjer, primært med en avdragstid på 20 år.
7. Trekkrettighet i bank beholdes på 100 millioner kr i 2022.
8. Halden kommune skriver ut eiendomsskatt på faste eiendommer, inkludert tomter, i hele Halden kommune for skatteåret 2022 jf. eiendomsskattelovens §§2 og 3 bokstav a. Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4). Det skrives også ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fire syvendedeler til fem syvendedeler i 2022 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punkt).